

listovi ...

Hasan ČALIĆ

UTEMELJITELJI

Hasan Čalić

LISTOVI GRAČANIČKOG KALENDARA

1. decembar 1995. godine

POČELO SA RADOM DJEČIJE OBDANIŠTE

Prije agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, u Dječijem obdaništu u Gračanici, na tri lokacije, mjesta je bilo za 220 gračaničkih mališana u kome je radilo 20 vaspitača i drugog osoblja.

Rat je učinio svoje, pa je 13. maja 1992. godine, dakle samo šest dana prije prvog granatiranja grada, prestalo sa radom obdanište u gradu, čime je najvjerovatnije smanjen broj žrtava. Zaposleni iz Obdaništa tokom rata nisu sjedili skrštenih ruku. Dnevno su za naše muhadžire pripremali oko hiljadu obroka dnevno, umjesto mališana nahranili su brojna muhadžirska usta.

Sada u miru, zahvaljujući italijanskoj humanitarnoj organizaciji "ICS", adaptiran je objekat na Gaju i pedesetak mališana dobilo je svoj kutak, a za roditelje će biti manje brige. Među djecom, trećina je malih muhadžira čiji je boravak besplatan.

20. januar 1996. godine

DEŠAVANJE NARODA NA SOČKOVAČKOM MOSTU

U suboru, 20. januara 1996. godine na sočkovačkom mostu, gdje se nalazi osmatračnica-punkt IFOR-a, sastale su se komisije za razmjenu i to: Okružna komisija za razmjenu iz Tuzle, Općinska komisija za razmjenu ratnih vojnih zarobljenika iz Gračanice i Komisija za razmjenu ratnih vojnih zarobljenika Prvog krajiškog korpusa (Srpski entitet).

Ovom prilikom srpska strana potraživala je 632 srpska vojnika koji su, navodno, nestali na Vozući i Ozrenu, ali na traženje 8 hiljada nastalaih Srebreničana i oko 5 stotina Bošnjaka koji se nalaze u rudniku Sase na prisilnom radu, ništa nisu htjeli reći.

I dok su komisije radile svoj posao, oko dvije stotine građana došlo je na viđenje, nekoliko porodica prešlo je na jednu i drugu stranu, na kraći boravak uz obezbjeđenje IFOR. Istog dana u Gračanicu je došlo nekoliko Srba sa Ozrena, što je usložnilo bezbjednosnu situaciju, pa je sutradan SJB Gračanica zabranila ulazak u grad nekim licima, dok se mnoga nejasna pitanja ne riješe na višem nivou.

24. januar 1996. godine

NIČE HOTEL

U srijedu, 24. januara ove godine, direktor DD "Park" u Gračanicu Ibrahim Šerbečić pozvao je direktore društvenih i privatnih preduzeća iz Gračanice i od njih zatražio pomoć za izgradnju hotela, koja je u toku. Pomoć će DD

"Park" vratiti kompenzacijom, odnosno pružanjem ugostiteljskih usluga. Adaptaciju hotela najvećim dijelom finansira njemačka vladina organizacija "GTZ", koja je do sada uložila 70 hiljada maraka. Radove izvodi DJL "Eurodom", firma kojoj ni snijeg, ni loše vrijeme nisu poremetili planiranu dinamiku gradnje.

22. februar 1996. godine

PRVA GODIŠNJICA 22. DIVIZIJE KOV

U prisustvu predstavnika komande Drugog korpusa Armije BiH, komandanta brigade iz sastava 22. divizije kov, predstavnika civilne vlasti općina Gračanica, Lukavac, Doboj-Istok i Banovići, 22. februara 1996. godine obilježena je prva godišnjica 22. divizije kov.

U sklopu okrupnjavanja jedinica za izvođenje akcija širih razmjera, 26. februara 1995. godine Operativna grupa dva prerasla je u 22. diviziju sa zonom odgovornosti od Gradačca do Zavidovića.

- Septembar mjesec 1995. godine je vrijeme naših najvećih uspjeha od početka agresije na Bosnu i Hercegovinu. Združene jedinice Armije BiH-Drugog korpusa, u sadejstvu sa snagama Trećeg korpusa, uspjele su osloboditi gotovo polovinu planine Ozren, a općine Banovići i Lukavac potpuno su oslobođene. Učinak 22. divizije kov je nemjerljiv, što nije nikakva tajna i što niko ne osporava. "Mi smo pod pritiskom međunarodne javnosti morali stati, iako je oslobađanje Ozrena i Doboja bilo sasvim izvjesno", rekao je major Hasan Mostarlić, komandant 22. divizije kov. Pohvalno i nadahnuto o uspjesima 22. divizije na obilježavanju Prve njene godišnjice govorio je i brigadir Sead Delić, komandant Drugog korpusa Armije BiH. Zazlužnim pojedincima i organizacijama uručena su priznanja i novčane nagrade.

Februar, 1996. godine

SREBRENIČANI POD KROVOM

U julu 1995. godine, nakon neviđenog egzodusa i lova na ljude, od strane srpskih formacija u pohodu na "zaštićenu" zonu Srebrenica, 1800 nesrećnih ljudi stiglo je na općinu Gračanica koji su smješteni u kolektivne centre, najviše u zgradama osnovnih škola: Malešići, Džakule, Orahovica, Soko, Vranovići, Škahnovica i Piskavica. Ovi objekti bili su samo privremeno rješenje, a i nastava se otežano odvijala.

U drugoj polovini februara 1996. godine za 1760 Srebreničana krov nad glavom obezbijedio je Sekretarijat za raseljena i prognana lica uz pomoć međunarodnih humanitarnih organizacija koje su učestvovala u adaptaciji objekata u koje su se uselili prognanici iz Srebrenice.

18. februar 1996. godine

FUDBALERI BRATSTVA NA SVOM STADIONU

Nakon 46 mjeseci, fudbaleri Bratstva na gradskom stadionu okupili su se i odigrali kup utakmicu sa Slavenom iz Živinica. Gračanlije su slavile pobjedu od 3:0 a golove su postigli: Huskić (2) i N. Gopo. Bratstvo je igralo u sastavu: Mujkić, Hasić, Ibrahimović, Džinić, F. Kadić, Husarkić, Karić, Sejdinović, Gopo, Šako i M. Gopo.

Bio je to veliki fudbalski praznik, jer su fudbaleri Bratstva gotovo pune četiri godine sve

utakmice, zbog blizine frontu gradskog stadiona morali igrati kao gosti, ali i pored toga ostvarili su veliki uspjeh plasmanom u Drugu saveznu nogometnu ligu. Podsjećanja radi, posljednju utakmicu na svom stadionu Bratstvo je odigralo upravo uoči agresije na Bosnu i Hercegovinu u martu 1992. godine i sa 2:0 savladalo dobojskog Željezničara.

26. februar 1996. godine

SRBI UHAPSILI SEDMORICU BOŠNJAKA

I pored jasnih odredbi Dejtonskog sporazuma o slobodi kretanja civilnih lica, 26. februara 1996. godine srpske vlasti uhapsile su sedmoricu Bošnjaka u Svjetliči i Sjenini kod Doboja, koji su krneuli u obilazak svojih kućnih pragova. U Svjetliči su uhapšeni: Fahrudin Bradarić, Nedžad Nurkanović, Miralem Mujagić i Galib Jahić, a u Sjenini Fikret Muratović, Sejfidin i Nermin Buljić.

Nakon nekoliko neuspjelih pokušaja, 15. marta, poslije brojnih isljeđivanja uz primjenu metoda fizičkog zlostavljanja, svi oni pušteni su svojim kućama.

1. mart 1996. godine

PRESTANAK OPĆE OPASNOSTI

Iako je u Centru za obavještavanje vođena pedantna evidencija, teško je sa sigurnošću, tvrditi koliko je u protekle četiri ratne godine

puta dat znak za opću opasnost. Zna se zasigurno da su sirene prvi puta počele zavijati u Gračanici 19. maja 1992. godine u 19,05 minuta, najavljujući surovu ratnu stvarnost.

Toga dana, kada su se Gračanlije ponajmanje nadale, misleći da napada neće biti, jer su pregovori bili intenzivni, u poslijepodnevni satima maja mjeseca, Srbi sa Ozrena okrenuli su artiljerijske cijevi na Gračanicu i okolna naselja: Miričinu, Orahovicu, D. Lohinju, Pribavu, Stjepan Polje. Granatiranje se ponovilo 21, 23, 24, i 25. maja, kada je na grad palo na stotine zločinačkih granata. Život je izgubilo više lica, načinjena je velika materijalna šteta, ali Karadžićevi Srbi sa Ozrena u grad nisu mogli, jer to nisu dozvolili branitelji grada.

Prvog marta 1996. godine, na Dan državnosti i Dan radio-Gračanice sirene su označile prestanak opće opasnosti. Na licima brojnih Gračanlija (bio je petak-pazarni dan) sreća i podsjećanje na prvo granatiranje. Bilo, ne ponovilo se.

7. mart 1996. godine

PET GODINA TRAGANJA

Tokom prve i druge godine rata, kada su najbolji sinovi ove zemlje stali u njenu odbranu, 1992. godine nestali su: Ferid Gopo, Sead Delić, Selim Hodžić i Refik Mešić te Avdo Mahmutović, nestao 1993. godine. Od tada, Okružna komisija za razmjenu ratnih vojnih zarobljenika i Općinska komisija za razmjenu uzaludno tragaju za petoricom naših boraca.

Sedmog marta 1996. godine u Blizini Brčkog u kampu Mek Gaven, Treći bataljon Pete konjičke brigade američke vojske bio je domaćin Okružnoj komisiji za razmjenu Tuzla i Komisiji za razmjenu Prvog krajiškog korpusa srpskog entiteta.

- Pregovori o razmjeni nestalih boraca bili su posebno teški, jer srpska strana, kada je riječ

o petorici naših nestalih boraca, stalno daje isti odgovor: "Nema ih" - rekao je Sejdo Beganović, svojevremeno predsjednik Komisije za razmjenu ratnih vojnih zarobljenika.

15. mart 1996. godine

HUMANISTI NA OKUPU

U prisustvu brojnih musafira, u Gračanici je 16. marta 1996. godine održana Svečana akademija dobrovoljnih davalaca krvi općine Gračanica, na kojoj je referat, posvećen rezultatima darivanja ove dragocjene tečnosti, podnio Kadir Mehanović, predsjednik Kluba dobrovoljnih davalaca krvi.

- U periodu 1992-95. godine više od pet puta krv je dalo 650 naših sugrađana i tako prikupljeno više od dvije hiljade litara krvi, koja je zasigurno spasila mnoge živote, kako ranjenim pripadnicima Armije BiH, tako i oboljelim civilima. Veliki je broj ljudi koji su krv dali prvi put, shvativši značaj organizovanih akcija, među kojima je i Mejra Krajinović, penzionerka koja je tokom rata krv dala 13 puta i na ovom baksuznom broju neće stati.

Dobrovoljnim davaocima krvi uručena su priznanja.

23. mart 1996. godine

VELIKA RAZMJENA NA SOČKOVAČKOM MOSTU

Prema Dejtonskom i sporazumu iz Ženeve o bezuslovnom puštanju svih ratnih vojnih zarobljenika, 23. marta 1996. godine na sočkovačkom mostu kod Gračanice, srpskoj strani isporučeno je 109 Srba koje je Armija BiH

zarobila na Vozući i Ozrenu u operacijama 1995. godine.

Kako je izjavio predstavnik Međunarodnog Crvenog krsta-križa, svi ratni zarobljenici u Okružnom vojnom zatvoru u Tuzli imali su tretman prema Ženevskoj konvenciji. Isto su potvrdili i zarobljenici iz Doboja, Petar Ilić i Nedeljko Gligorić. Prema onome što se dalo vidjeti, svi srpski zarobljenici bili su jednoobrazno obučeni i dobrog izgleda, što su potvrdili i ppk Savić iz tzv. Prvog krajiškog korpusa i predsjednik komisije za područje Doboja (srpski entitet) Branislav Marušić.

23. mart 1996. godine

NAJSTARIJA TRAFOSTANICA NA OPĆINI OTIŠLA U ISTORIJU

Prva, jednostavna, ali ispravna trafostanica, davne 1951. godine, postavljena je u Miričini. Iako jednostavne konstrukcije, podmirivala je potrebe centra Miričine. Danas, kada je kućanskih aparata na električnu energiju sve više "starica" više nije mogla izdržati, pa je zaslužno otišla u istoriju i 23. marta 1996. godine zamijenjena je novom, modernijom. Kako ispriča predsjednik Savjeta mjesne zajednice Miričina Irdin Kovačević, vrijednost nove trafostanice je 26 hiljada maraka, a sredstva su obezbijedile gračanička i tuzlanska Elektrodistribucija, a temelje su akcijaški postavili Miričani i to sve pedesetogodišnjaci. Tehnički rukovodilac Poslovnice iz Gračanice Sead Gazibegović kaže da bi primjer iz Miričine mogao biti model kako se u vrijeme besparice grade objekti bez kojih nema civilizacije i života.

6. april 1996. godine

IFOR UKLONUO PUNKT POLICIJE KOD MOTELA

Danas, tačno u 10 sati, međunarodne snage IFOR-a uklonile su punkt policije SJB Gračanica koji se nalazio na raskrsnici kod Motela, na kome su naši policajci vršili kontrolu saobraćaja. Dugo je ovaj punkt bio trn u oku snagama IFOR-a, kažu u SJB Gračanica i nakon nekoliko opomena, uklonjen je baš na dan policije.

6. april 1996. godine

PRORADILA "ENERGOPETROLOVA" BENZINSKA PUMPA

U aprilu 1992. godine sa radom je prestala "Energopetrolova" benzinska pumpa, jer rat je bio na vratima. Kao i drugi privredni objekti u industrijskoj zoni, "Energopetrolova" pumpa je oštećena, ali i popravljena i u istom mjesecu, samo četiri godine kasnije, počela je točiti benzin. Puštanjem ove pumpe u rad, "Energopetrol" je načinio i jedan lijep gest. Naime, benzinsku pumpu u rad simbolično je u rad pustila desetogodišnja djevojčica Azra Avdić, kćerkica poginulog borca Nihada Avdića, kojoj je pripala hedija od 300 maraka.

15. april 1996. godine

SEDAM HILJADA DOBROVOLJNIH DAVALACA KRVI

U povodu 15. aprila - Dana dobrovoljnih davalaca krvi, u Gračanici je održan svečani skup dobrovoljnih davalaca krvi, o čemu je u prigodnoj besjedi predsjednik Kluba dobrovoljnih davalaca krvi Kadir Mehanović naglasio da je u toku rata organizovano ukupno 219 akcija, u kojima je krv dalo 7.164 davaoca i prikupljeno 2.507 litara ove dragocjene tečnosti. Zahvalili su predstavnici kantonalnog Crvenog krsta, Zavoda za transfuziju, predstavnici 22. divizije i ratne bolnice.

RASTE BROJ RAZVODA BRAKOVA

Radnici Centra za socijalni rad u Gračanici ove godine imaju pune ruke posla, više nego što su očekivali. Uzrok tome je veliki broj raseljenih lica diljem svijeta, zahlađenje odnosa i stvaranje novih životnih navika. U kompletnoj destrukciji ličnosti, pojavi alkoholizma, konzumiranja droge, siromaštva svakojake vrste, povećan je i broj razvoda brakova, kao posljedica svega rečenog. U 1995. godini registrovano je 29 zahtjeva za razvod braka, od kojih je samo jedan bračni par pristao na mirenje. U 1996. godini, tačnije za samo tri prva mjeseca, zahtjev za razvod podnijelo je 16 bračnih parova i ni jedan ne popušta, "svako je u pravu". O djeci koja će ostati siročad, bračni drugovi izgleda ne razmišljaju.

Proljeće - 96. - GRADNJA BIJELE DŽAMIJE

DONATORI - SAD JE VRIJEME

Devetog oktobra 1995. godine zločinački projektil sa Ozrena do temelja je porušio minaret gračaničke Bijele džamije, koju prije četiri stotine godina sagradi Ahmed-paša Budimlija. Dobri ljudi, koji su rasli i živjeli sa gračaničkom ljepoticom, priskočili su u pomoć i donacije su počele stizati. Radovi na izgradnji minareta i trijema Bijele džamije su u punom jeku, ali predsjednik Odbora Islamske zajednice Gračanica Abdulaziz Ahmetbegović poručuje:

- Hvala dobrim ljudima, čuće se ezani sa Bijele džamije.

Jedan broj donatora, među kojima su DD "Grin" sa 6,5 hiljada DM, općina Gračanica sa 5 hiljada maraka i drugi obećane donacije su uplatili. Nadam se da će i ostali ispuniti svoje obaveze, kako dinamika radova ne bi bila usporena. Pravo je vrijeme da se donatori dokažu.

Glavni gračanički imam Fikret ef. Pašanović kaže da će novi minaret Bijele džamije biti izgrađen od armiranog betona i biće visok 39 metara, četiri više od porušenog.

april 1996. godine

25. MAJ - DAN KADA JE ODBRANJEN GRAD

Na posljednjoj sjednici Kabineta općinskog načelnika Hazima Vikala, sumirani su prijedlozi vezani za obilježavanje Dana komune.

Najveći broj prijedloga vezan je za 25. maj - Dan kada je na grad palo na hiljade granata, dan kada su branitelji odbili sve napade Srba sa Ozrena i narodu podarili mir.

To je dan koga se Gračanlije tokom četiri ratne godine najviše prisjećaju, kada je bilo biti ili ne biti. Konačna odluka o utvrđivanju Dana općine Gračanica biće utvrđena na narednoj sjednici općinskog vijeća.

15. april 1996. godine

SA RADOM POČELA BETONARA

Nakon što je privreda općine Gračanica u ratu podobro devastirana, svaki primjer pokretanja privrednih kapaciteta zavređuje pažnju.

Tako je danas, u povodu Dana armije u rad puštena betonara, vlasništvo DD "Transport i mehanizacija" u koju je ovaj kolektiv uložio 60 hiljada vlastitih sredstava. Posao je dobilo i 13 demobilisanih radnika i tri novozaposlena borca. Betonara će osim betona proizvoditi betonske klupe, ivičnjake, nadvratnike i natprozornike u vrijednosti od milion maraka.

April, 1996. godine

POSTHUMANA ODLIKOVANJA

U povodu četvrte godišnjice naše Armije, u organizaciji 221. brigade i JOB Unija veterana, na upriličenom skupu, u prisustvu porodica poginulih boraca, predstavnika općinske vlasti, predstavnika Armije, starješina i boraca i Islamske zajednice, posthumno su unaprijeđeni i proizvedeni u čin kapetana: Mustafa Kahvedžić, Samir Karić i Taksim Šuša, a u čin nat-

poručnika: Mehmed Omerbegović, Almir Alić, Zaim Beganović, Hajrudin Džebo, Dževad Džebo, Mehmed Dedić, Mehmed Drndić, Vahid Drndić, Asim Huskić, Sead Ibrahimović, Husein Jahić, Ferid Konjić, Nihad Kruškić, Refik Mešić, Osman Mehić, Husein Nurikić, Romeo Planjar, Asim Šako i Mirsad Sinanović.

Od ratnih vojnih invalida u čin kapetana unaprijeđen je Nail Baraković, u čin natkapetana Mehmed Kruškić, a u čin poručnika Miralem Imamović.

- Trebate biti ponosni što ste imali takve hrabre sinove, muževe i očeve koji su za odbranu BiH dali svoje živote. Na nama je zadatak i briga da se djeca šehida školuju, da dobiju zaposlenje i drugo - rekao je načelnik općine Hazim Vikalo, obraćajući se porodicama poginulih boraca.

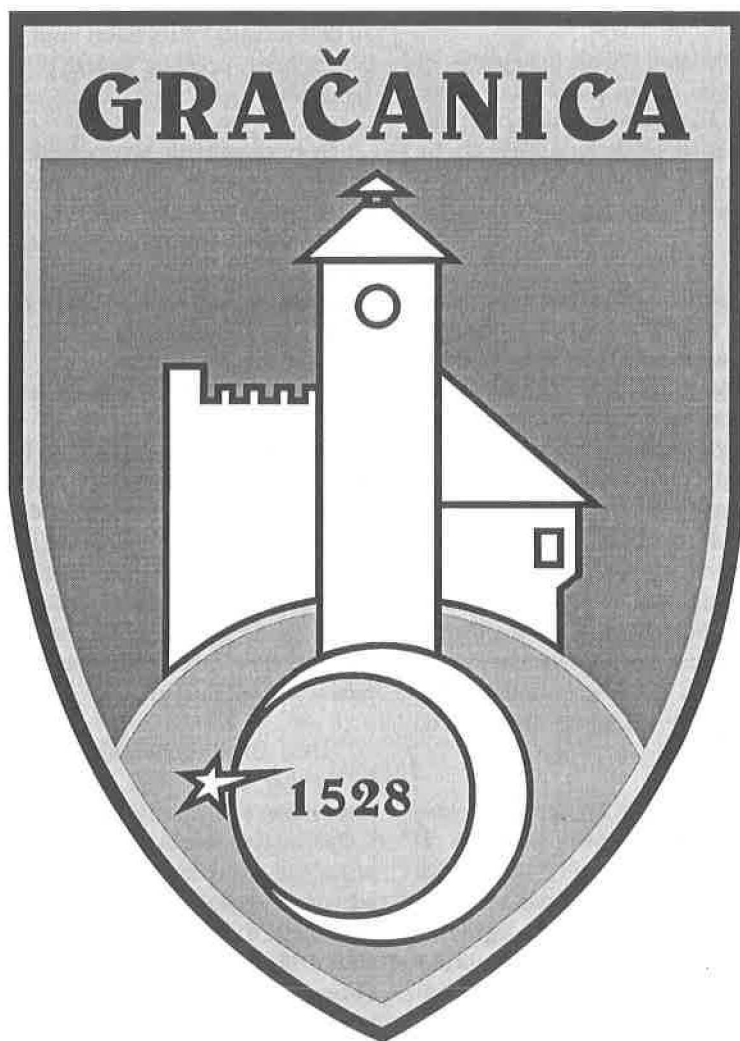
29. aprila 1996. godine

Vijećnici Opštinskog vijeća Gračanica, na inicijativu i prijedlog više organizacija, institucija i jedinica Armije BiH usvojili Odluku o proglašenju 25. maja za Dan opštine Gračanica, koji je ove godine obilježen svečanom sjednicom Opštinskog vijeća i nizom kulturno-sportskih manifestacija širom opštine.

U obrazloženju ove odluke, između ostalog zapisano je da se 25. maj proglašava za Dan opštine Gračanica, jer se upravo na taj dan 1992. godine zbililo mnoštvo događaja koji po svom karakteru i posljedicama nesumljivo imaju obilježja najkrupnijih historijskih događaja za čitav ovaj kraj.

Ovaj datum za nas ima i svoju posebnu simboliku i značenje, ne samo zato što smo se toga dana uspjeli odbraniti i odvratiti prvi, ali jedan od najžešćih četničkih napada na Gračanicu, već i zato što smo se uspjeli osloboditi straha kao i posljednjih iluzija da će nas ratni požar nekako zaobići

Na istoj sjednici, nakon provedenog konkursa, na prijedlog odgovarajuće komisije usvojeno je likovno rješenje novog grba opštine Gračanica.

NOVI GRB GRAČANICE

Ovih dana je usvojen novi grb Gračanice (općine i grada). Stari, koji je svojim ukupnim izgledom i simbolima je predstavljao vrijeme u proteklih nekoliko decenija, odlazi u historiju a vrijeme pred nama će tek pokazati koliko novi grb može izdržati sud historije.

Novousvojeni grb Gračanice je u obliku štita. Izgled štita je potpuno isti kao i na grbu Republike Bosne i Hercegovine, samo što se u državnom grbu sa obje strane desno položene kose pruge nalaze po tri ljiljana, a na gračaničkom su sasvim drugi simboli i druga kompozicija. Zapravo, ovaj oblik prema pravilima heraldike (pomoćne historijske nauke koja proučava grbove) je utemeljen još u

srednjovjekovnoj bosanskoj državi i takav oblik je imao kraljevski grb dinastije Kotromanića.

Pored crne konturne i bijele boje ploha, na grbu su još dvije boje - tamno plava i zlatno žuta kao i na grbu BiH. Plava u crno-bijeloj varijanti daje crnu a žuta gotovo bijelu boju. Grb, tj. štit, je obrubljen trakom u žutoj boji. Unutar grba boja podloge je plava a simboli su uglavnom dati u bijeloj boji.

Ukupnu kompoziciju grba čine dvije manje kompozicije sa po nekoliko simbola a iznad se nalazi natpis "Gračanica". U donjem dijelu je kompozicija sačinjena od sunca, polumjeseca i zvijezde. Ova tri univerzalna kosmička simbola imaju mnogostruka značenja. Sunce, koje je dato u žutoj boji, predstavlja izvor života. Polumjesec i zvijezda, čiji kraci su nešto ekscentričnije postavljeni, predstavljaju muslimansko—bošnjački narod koji čini većinu na ovom prostoru a takođe i ukupnu duhovnost i kulturu tog naroda. Ove simbole možemo na prostorima naše zemlje naći od najstarijih vremena, preko bogumilskih stećaka i turskog perioda koji je obilježen islamskom religijom pa sve do današnjih dana.

Iznad ove se nalazi kompozicija kulturno—historijskih simbola ovog područja. U sredini se nalazi Sahat kula koja je glavni simbol grada Gračanice. Izgrađena prije više stoljeća i nešto nakrivljena, još od vremena izgradnje predstavlja svojevrstni "Gračanički krivi toranj", čija je funkcija bila određivanje i "otkucavanje" vremena. Sahat kula Ahmed paše Budimlije je najstariji očuvani građevinski objekat u gradu i nezaobilazni simbol Gračanice. Lijevo se nalaze uprošćeni obrisi srednjovjekovnog grada Sokola, izgrađenog u XIV stoljeću a prvi put u historijskim dokumentima spomenutog davne 1429 godine kao posjed bosanske kraljevske dinastije Kotromanića. Srednjovjekovni grad, a kasnije turska tvrđava, Sokol je najstarija očuvana građevina na opštini. Desno od Sahat kule su obrisi čardaklije, koja je izvorni oblik kuće u svim naseljima općine Gračanica. Čardaklija, tradicionalna bosanska kuća sa ispustom, je klasični primjer narodne arhitekture ovog područja. Na njoj je naglašen

detalj - prozor sa demirima, tj. drvenom rešetkom. Zadnja dva simbola (tvrđava i čardaklija) su dati na nešto široj žutoj liniji koja je u obliku blagog luka i predstavlja brdski karakter općine Gračanica.

Navedene dvije kompozicije, donja univerzalnih kosmičkih simbola i gornja - na uspjeni način stiliziranih kulturno-historijskih simbola ovog područja sa vitkim obrisima sahat kule spojeni su u skladan ansambl i čine osnovnu ideju autora, koja daje posebnu vrijednost ovom grbu.

Unutar obrisa sunca je crnim brojevima upisana 1528. godina kao vrijeme prvog spomena imena Gračanica, u historijskim izvorima kao većeg naselja i rudnika željeza (u izvornom turskom poreskom defteru iz 1528. godine koji se čuva u Instabulskom arhivu je spomenuta kao "Karye Gračanica, maden-i ahen"). U gornjem dijelu grba u žutoj podlozi, čija je donja ivica u obliku svoda, polulučno i slovima crne boje a nejednake veličine je dat naziv "GRAČANICA".

Ovaj prijedlog rješenja grba Gračanice, koji je uradio dipl. ing. Jasmin Mulabdić iz Gračanice, a usvojen od Komisije za izbor grba i Opštinskog vijeća je predviđen i za manje promjene, shodno aplikaciji, tj. primjeni u određene svrhe. Moguća je izrada grba raznih dimenzija i u raznim tehnikama, promjena oblika slova i dodavanje drugih detalja koji obogaćuju izgled grba (npr. ljiljanove krune iznad grba itd.). I na kraju još da spomenemo da je Općinsko vijeće predložilo i neznatne dopune koje se prije svega ogledjau u dodavanju zelene boje u donjem dijelu grba.

Rusmir Djedović